

แนวทางการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาตามหลัก
สัปปุริสธรรม 7 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์
GUIDELINS FOR THE ADMINISTRATION OF EDUCATIONAL
INSTITUTE ACCORDING TO VOCATIONAL EDUCATION
STARDARD ACCORDING ON SAPPURISADHAMMA 7
UNDER THE OFFICE OF VOCATIONAL
EDUCATION IN SURIN PROVINCE.

¹ชั้นไลย์ เบ้ารักษา, ²เกษม แสงนนท์ และ ³ชูชัย ประดับสุข

¹Sunlai Baoragsa, ²Kasem Saengnont and ³Chuchai Pradubsook

¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

¹Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

¹baoragsa@gmail.com

Received: May 27, 2023; **Revised:** June 23, 2024; **Accepted:** August 29, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทางการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษา 2) วิธีการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ 3) แนวทางการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า 1. สภาพการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.35, S.D. = 0.66 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.58) รองลงมาด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.66) ด้านการนำ

¹ นิสิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

³ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

นโยบายสู่การปฏิบัติ ($\bar{X}$ =4.33, S.D.=0.67) และด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X}$ = 4.23, S.D.= 0.75) ตามลำดับ 2. วิธีการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา มีการสำรวจแล้วกำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา มีการสำรวจและจัดหาครูให้วุฒิการศึกษาและจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ด้านการบริหารจัดการ มีการวางแผนและจัดการจัดสรรเงินงบประมาณในแต่ละด้านอย่างคุ้มค่า และด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ มีการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7 3. แนวทางการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา ควรสำรวจความต้องการของชุมชนแล้วจัดประชุมร่วมกันเพื่อจัดทำหลักสูตรฐานสมรรถนะร่วมกัน ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ควรจัดประชุมกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อสำรวจแล้วปรับ วุฒิการศึกษาและจำนวนครูให้ได้ตามเกณฑ์ ด้านการบริหารจัดการ ควรใช้งบประมาณด้วยความสุจริต คุ้มค่า อย่างเต็มศักยภาพ ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้และด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ควรจัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่องเป็นการสร้างความสัมพันธ์ โดยใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7

คำสำคัญ : แนวทางการบริหารสถานศึกษา, สัปปุริสธรรม 7, สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the administrative conditions of educational institutions based on the vocational education standards, 2) to study the methods for administering educational institutions based on the vocational education standards according to the principles of Sappurisdham 7 under the Surin Provincial Vocational Education Office 3) to propose guidelines for administering educational institutions based on vocational education standards according to the principles of Sappurisdham 7 under the Surin Provincial Vocational Education Office. The research results were found as follows: 1) Conditions of administration of educational institutions based on vocational education standards under the Surin Provincial Vocational Education Office were at a high level ($\bar{X}$ =4.35, S.D.=0.66) in overall and when classified into each aspect, it was found that the average was at a high level in every aspect. The highest

level was the organizing vocational education aspect ($\bar{x}$ =4.47, S.D.=0.58), followed by vocational education curriculum aspect ($\bar{x}$ =4.39, S.D.= 0.66), putting policy into practice aspect ($\bar{x}$ =4.33, S.D.=0.67), and management aspect ($\bar{x}$ =4.23, S.D.=0.75) respectively. 2) Methods of administration of educational institutions based on vocational education standards according to the principles of Sappurisdham 7, under the Surin Provincial Vocational Education Office were found as follows; for the aspect of Vocational education curriculum, there were the survey and curriculum design as determined by the community; for the aspect of teaching and learning, there were a survey and teacher recruitment of with educational qualifications and numbers according to the criteria; for the management and administration, there were planning and managing to allocate budget funds in each area in a worthwhile manner; and for the implementation of policy into practice, there were cooperation agreements with governmental and private agencies by using the principles of Sappurisdhamma 7.3) Guidelines for administration of educational institutions based on vocational education standards according to the principles of Sappurisdhamma 7, under the Surin Provincial Vocational Education Office were found as follows; for the aspect of Vocational education curriculum, there should be the survey and curriculum design as determined by the community and provide the competency based curriculum; for the aspect of teaching and learning, there should be a meeting of the educational institute committee to survey and develop the teachers' educational qualifications and numbers according to the criteria; for the management and administration, there should be using a budget funds with honesty, value, and full potential to achieve the set goals; and for the implementation of policy into practice, there should be a meeting to exchange and learning with governmental and private agencies by using the principles of Sappurisdhamma 7.

Keywords: Guidelins for the administration of educational, sappurisdhamma 7, vocational education in Surin province.

บทนำ

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ประกอบด้วยยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ ดังนี้ 1) พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ 2) พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย 3) ส่งเสริมการพัฒนาเนื้อหาสาระที่ทันสมัยในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา 4) วางแผนการผลิตครูให้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภท 5) เร่งผลิตและพัฒนาสมรรถนะกำลังคนอาชีวศึกษาให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี 6) ส่งเสริมภาพลักษณ์การอาชีวศึกษา เร่งปรับค่านิยมและวางรากฐานให้แก่ผู้เรียน ตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน 7) พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและบริหารจัดการที่ทันสมัยและไม่ซ้ำซ้อน 8) พัฒนาระบบการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางทางการศึกษาของประเทศ ระบบการรายงานของฐานข้อมูลโดยเชื่อมโยงการศึกษาทุกระดับ/ 9) ผลิตและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้เรียน สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษานำมาใช้เพิ่มคุณภาพการเรียนรู้เป็นระบบ 10) จัดหาอุปกรณ์/ทรัพยากรพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับผู้เรียนอย่างเพียงพอทั่วถึงและเหมาะสม 11) ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการศึกษาให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และ 12) พัฒนาระบบบริหารงานงบประมาณ/การเงินให้มีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547 : 23)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีภารกิจเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการ และส่งเสริม สนับสนุนการอาชีวศึกษา ตลอดจนการฝึกอบรมวิชาชีพ ให้หน่วยงานใต้สังกัด คือ สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ วิทยาลัยการอาชีพท่าตูม วิทยาลัยการอาชีพปราสาท วิทยาลัยการอาชีพศรีขรภูมิ วิทยาลัยการอาชีพสังขะ วิทยาลัยสารพัดช่างสุรินทร์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ และวิทยาลัยเทคนิครัตนบุรี รวม 8 แห่ง ดำเนินการภายใต้ภารกิจหลักในการจัดการ อาชีวศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐาน ที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา และ มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ จากผลการจัดการอาชีวศึกษาที่ผ่านมา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2558 : 12) การจัดการอาชีวศึกษา มีข้อกำหนดว่า สถานศึกษามีครูที่มีวุฒิการศึกษาและจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสำเร็จในการดำเนินการตามนโยบายสำคัญของหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา แยกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา

2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการ และ 4) ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติและบริบทของอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์พบสภาพปัญหาเช่นเดียวกัน คือ คุณภาพของการจัดการอาชีวศึกษา ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา เช่น ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารทรัพยากร เป็นต้น

การบริหารและการจัดการศึกษาด้วยความรู้ความสามารถที่มีบุคลากรความเป็นผู้นำ การเป็นผู้นำทางวิชาการและความเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม โดยยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สู่การบูรณาการเข้ากับกระบวนการจัดการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา คุณสมบัติของผู้บริหารที่ดี จะต้องประกอบด้วยหลักธรรมที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง คือ หลักสัปปุริสธรรม 7 ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนในวิทยาลัย สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ จึงสนใจทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยใช้มาตรฐานอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา เป็นกรอบในการวิจัยเพื่อนำผลการศึกษาวิจัยใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับอาชีวศึกษาให้เป็นทางเลือกในด้านคุณภาพและเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรสายอาชีพเข้าสู่ ระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาวิธีการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยวิธีแบบผสม(Mixed Methods Research) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งจะใช้การเก็บข้อมูล โดยวิธีใช้แบบสอบถามและการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาวิธีการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์จำนวน 8 แห่ง จำนวน 580 คน เป็นผู้บริหาร จำนวน 35 คน ครูผู้สอน จำนวน 545 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 8 แห่ง จำนวน 234 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครชชีเมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จากประชากร ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มย่อยโดยการคำนวณจากจำนวนจากประชากร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับ การบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์

2.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยศึกษาแนวคิดงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเชิงปริมาณ นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลการศึกษาจากข้อคำถามในแบบสอบถาม การบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ที่มีระดับคะแนนต่ำสุดในแต่ละด้าน นำมาเป็นประเด็นปัญหาในการสร้างแบบสัมภาษณ์

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ตามสถานภาพและลักษณะของกลุ่ม ตัวอย่างเพื่อนำไปวิเคราะห์

2) วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percentage)

3) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์

ในภาพรวมรายด้านและรายข้อ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของคะแนนโดยใช้เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่: 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษา	ระดับการปฏิบัติการ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา	4.39	0.66	มาก	2
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา	4.47	0.58	มาก	1
3. ด้านการบริหารจัดการ	4.23	0.75	มาก	4
4. ด้านการนํานโยบายสู่การปฏิบัติ	4.33	0.67	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.35	0.66	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.35,S.D.=0.66 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ($\bar{X}$ =4.47,S.D.=0.58) รองลงมา ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา ($\bar{X}$ =4.39,S.D.=0.66) และด้านการนํานโยบายสู่การปฏิบัติ ($\bar{X}$ =4.33, S.D.=0.67) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X}$ =4.23,S.D.=0.75)

2. วิธีการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ พบว่า

ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา

1) มีการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน โดยมีการนำหลักการ หลักสูตร มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ไปสู่จุดหมายหลักสูตรที่กำหนดไว้แล้วนำมาวิเคราะห์ความต้องการของชุมชนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันโดยสถานศึกษาจัดหลักสูตรมุ่งเน้นพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาแล้วสามารถประกอบอาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมธัมมัญญาและปรัญญา

2) มีการปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือกำหนดรายวิชาใหม่หรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติม ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน โดยความร่วมมือกับสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดทำสัญญาความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อทำการปรับปรุงรายวิชาใหม่ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในปัจจุบันโดยเชิญสถานประกอบการมาร่วมจัดทำหลักสูตรเพื่อปรับเปลี่ยนรายวิชาใหม่ให้ตรงกัน สำนวจความต้องการรายวิชาตามหลักสูตรแล้วทำการปรับปรุงรายวิชาาร่วมกันกับสถานประกอบการเพื่อให้ทันกับเทคโนโลยีในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรม ธัมมัญญา

ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

1) มีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและมีจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีการดำเนินการสำรวจและจัดหาครูภายในสถานศึกษาให้ที่มีคุณวุฒิและจำนวนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดตามมาตรฐานการศึกษา ปรับเปลี่ยนตำแหน่งครูให้มีคุณวุฒิตรงกับวิชาชีพที่สอน ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมธัมมัญญาและปคุคคปโรปรัญญา

2) มีครูได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อเป็นผู้พร้อมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ โดยมีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการศึกษาดูงานและเข้ารับการอบรมพัฒนาวิชาชีพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน มีนโยบายทำข้อตกลงความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ เพื่อส่งครูเข้าอบรมอย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นผู้พร้อมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรม ธัมมัญญา

ด้านการบริหารจัดการ

1) บริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ โดย มีการวางแผนและจัดการ จัดสรรเงินงบประมาณในแต่ละด้านอย่างคุ้มค่าเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการบริหารงบประมาณตามนโยบายสถานศึกษาและการกระจายงบประมาณที่ได้มาร่วมกันจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับงบประมาณที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรม อตถัญญา

2) บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ โดย มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูรู้วิธีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาโดยการอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีในด้านต่างๆ เพื่อให้สถานศึกษาได้รับประโยชน์สูงสุดซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ

ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

1) มีความสำเร็จในการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาตามนโยบายสำคัญที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามอบหมาย โดยการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อขอรับการช่วยเหลือส่งเสริมตามนโยบายของ สอศ.ที่กำหนดไว้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งสองฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรม อัตถิยอุตาและบุคคลไปปฏิบัติ

2) มีความสำเร็จในการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาตามนโยบายสำคัญที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามอบหมาย โดยการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนจากผู้ปกครอง โดย มีการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองเพื่อขอการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน ในการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามนโยบายสำคัญที่ได้รับมอบหมายมา เชิญผู้ปกครองประชุมอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรม อัตถิยอุตา

3. แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษาตามหลักสัปปริธรรม 7 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ พบว่า

ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา

1) ควรสำรวจความต้องการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะของชุมชนแล้ว จัดทำข้อตกลงร่วมกันในการใช้หลักสูตร จัดประชุมร่วมกับชุมชนเพื่อจัดทำหลักสูตรฐานสมรรถนะร่วมกันร่วมกัน แล้วนำมาจัดลำดับความต้องการเพื่อเลือกใช้หลักสูตรให้ตรงตามความต้องการของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรม ปริสัญญูตา

2) ควรมีการปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือกำหนดรายวิชาใหม่หรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติม ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน โดยความร่วมมือกับสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรม บุคคลไปปฏิบัติและปริสัญญูตา

ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

1) ควรจัดประชุมกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อขออัตราครูบรรจุให้ตรงกับวุฒิ การศึกษาที่ขาดแคลน รับโอน-ย้าย ครูวุฒิการศึกษาตรงและจำนวนครบตามเกณฑ์ที่กำหนด เปิด

ตำแหน่งให้ครูมาบรรจุใหม่มีคุณวุฒิและจำนวนตามเกณฑ์ ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อให้วุฒิตตรงกับวิชาชีพที่สอน ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรม ธัมมัญญตาและบุคคลปโรปัญญาตา

2) ครูควรได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อเป็นผู้พร้อมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ สรรวจความต้องการของครูเพื่อเข้ารับการอบรมคุณธรรม จริยธรรม วิชาการและด้านวิชาชีพ จัดส่งครูเข้าอบรมให้ตรงตามสาขาวิชาชีพของตน จัดโครงการอบรมวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม กันเองภายในสถานศึกษาและส่งครูเข้าอบรมภายนอกเมื่อมีการจัดอบรมขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรม ธัมมัญญตา

ด้านการบริหารจัดการ

1) ควรใช้งบประมาณด้วยความสุจริต ใช้งบประมาณตามแผนที่วางไว้อย่างคุ้มค่า อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนมุ่งมั่นให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ จัดสรรงบประมาณอย่างถูกต้องตามระเบียบ กฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จัดหาคนที่มีความรู้ความสามารถ ชื่อสัตย์สุจริตในการบริหารจัดการงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรม อตถัญญตา

2) ควรจัดทำจัดโครงการอบรมด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและมีการติดตามการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตรวจสอบเครื่องมือ-อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศให้พร้อมใช้งานได้อยู่เสมอ เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรม บุคคลปโรปัญญาตา

ด้านการนํานโยบายสู่การปฏิบัติ

1) ควรทำข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความช่วยเหลือสนับสนุนในการบริหารจัดการสถานศึกษาภายในสถานศึกษา ประสานงานหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อขอการสนับสนุนในการบริหารจัดการศึกษาตามนโยบายที่สถานศึกษาได้รับจัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่องเป็นการสร้างความสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรม อตถัญญตา

2) ควรจัดประชุมผู้ปกครองแล้วจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองเพื่อขอความช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุน จากผู้ปกครองในการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาตามนโยบายที่ได้รับมา จัดประชุมร่วมกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง สร้างสายสัมพันธ์กับผู้ปกครองเพื่อเชื่อมั่นเพื่อขอความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุนจากผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรม อตถัญญตา

อภิปรายผล

ผลการวิจัยสภาพการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์พบว่า มี 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการ และ 4) ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณะต จันดาอาจและวานิช ประเสริฐพร (2564 : 55) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา และด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการ และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านบริหารจัดการ

ผลการวิจัยวิธีการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษามากที่สุดได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา โดย มีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและมีจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ดำเนินการสำรวจและจัดหาครูภายในสถานศึกษาให้ที่มีคุณวุฒิและจำนวนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนด ตามมาตรฐานการศึกษา ปรับเปลี่ยนตำแหน่งครูให้ที่มีคุณวุฒิตรงกับวิชาชีพที่สอน ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรม อัมมัญญาตาและปุกคัลปโรปัญญา ตามหลักสัปปริสธรรม 7 มีการจัดหาครูให้ครบจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด มีคุณวุฒิตรงกับสาขาวิชาที่สอนและที่มีความชำนาญเฉพาะด้านวิชาชีพโดยรับบรรจุครูใหม่ที่มีคุณวุฒิการศึกษาให้ตรงสาขาที่สอน พร้อมทั้งสรรหาครูโดยรับโอน-ย้ายให้ได้คุณวุฒิและจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรม อัมมัญญาตา ตามหลักสัปปริสธรรม 7 ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณะต จันดาอาจ และวานิช ประเสริฐพร (2564 : 55) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ประเด็นที่มีสภาพพึงประสงค์ระดับมากที่สุด คือ สถานศึกษามีครูที่มีความพร้อมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีและจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีผลการปฏิบัติที่ดี และมีประสิทธิภาพ เนื่องจากครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท และตรงสาขาวิชาที่สอน ระบบการบริหารงานวิชาการมีการจัดการหรือ

แนวปฏิบัติที่ดี แต่หากได้รับการ ส่งเสริมอย่างต่อเนื่องให้สามารถรักษาระดับคุณภาพไว้ พร้อมมี แผนพัฒนาอจารย์ระดับสู่มาตรฐานสากลใน โอกาสต่อไป ส่วนด้านการบริหารจัดการนั้นถือว่าใน ภาพรวมควรได้รับการพิจารณาในประเด็นต่าง ๆ

ผลการวิจัยแนวทางการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษามากที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาควรมีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและมีจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ควรจัดประชุมกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อขออัตราครูบรรจุให้ตรงกับวุฒิการศึกษา ที่ขาดแคลน รับโอน-ย้าย ครูวุฒิการศึกษาตรงและจำนวนครบตามเกณฑ์ที่กำหนด เปิดตำแหน่งให้ครู มาบรรจุใหม่มีคุณวุฒิและจำนวนตามเกณฑ์ ควรส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อให้วุฒิตรงกับวิชาชีพที่สอน ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรม ธัมมัญญตาและปุคคลปโรปรัญญตา ตามหลักสัปปริสธรรม 7 ซึ่ง ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ ศรีคำนวล (2560 : 105) ได้ ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของ สถานศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีสถานศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นราย ด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

แนวทางการบริหารสถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด สุรินทร์ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ควรเลือกใช้หลักสูตรให้ตรงตามความต้องการของชุมชน ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา มีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและมีจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ควรจัดครูวุฒิการศึกษาตรงและจำนวน ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด ด้านการบริหารจัดการ บริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่มีอยู่ อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ ควรใช้งบประมาณด้วยความสุจริต ใช้งบประมาณตามแผนที่ วางไว้อย่างคุ้มค่า ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ มีความสำเร็จในการดำเนินการบริหารจัดการ สถานศึกษาตามนโยบายสำคัญที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา มอบหมาย โดยการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ควรทำข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความช่วยเหลือ สนับสนุนในการบริหารจัดการสถานศึกษาภายในสถานศึกษา โดยในแต่ละด้านได้นำหลักสัปปริสธรรม 7 มาเป็นแนวทางในการบริหารงานด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการ อาชีวศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2547). ธรรมานุญชีวิต. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- กฤษณะ จันดาอาจและ วานิช ประเสริฐพรหม. (2564). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- เบญจวรรณ ศรีคำนวล. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

